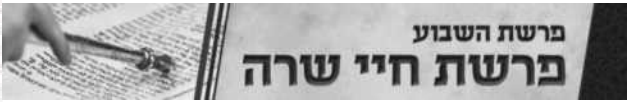

עזון תורני שכוחי אידל גולדא פוקס

גליון 770

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח"י יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

"עבד אברהם אנכי"

חיים של ענוה וצניעות הם חיים כל כך נפלאים. ענוותן יודע שהוא לא יכול לעשות כלום בלי ה', הוא לא יכול להצליח בכלום בלי הקב"ה, כשאדם חי עם האמת זאת אז הוא כל הזמן בשמחה, כי הוא מחובר אל ה'. אין דבר שמסתיר את אור ה' יותר מהגאווה. אדם שבורח מהגאווה ומחפש רק את הכבוד של ה' ולא את הכבוד של עצמו, הוא חי פה הרבה יותר טוב שלא לדבר איזה עולם הבא מחכה לו.

פנתח האה

אליעזר היה אחראי על כל רכושו של אברהם אבינו. כל כספו וענייני ביתו היו בידו "המושל בכל אשר לו" אך כאשר אברהם אבינו מחפש כלה לבנו יצחק הוא משביע את אליעזר. מדוע?! תחליט, אתה סומך עליו או לא?! אלא כלל גדול רצה אברהם ללמד אותנו: בעניינים שבין אדם למקום מחובתנו לבדוק, לחקור ולדרוש. גם אם אנו מאמינים לו לאדם בענייני כספים... לצערנו היום בדיוק הפוך אנו נוטים להאמין לאנשים בענייני קדושה וכשרות ולחשוד בהם בענייני עולם הזה כמו כספים... אבל עדיין צריך להבין מה הלחיץ את אברהם כל-כך שנבהל להשביע את עבדו הנאמן? אלא אברהם רצה שנבין מה חשוב באמת! וכך הוא מנחיל זאת לנו בניו... סיפור נפלא שימחיש זאת: ר' שלום שברון ואשתו הלכו ברחוב, ילד שרץ בסמוך אליהם מעד לפתע, נפל ופתח את הסנטר. הרב לא חשב פעמיים הרים את הילד בזרועותיו, ומשראה שהחתיך עמוק, הוא ורעייתו פתחו בריצה לקופת חולים לפני שזו תיסיגר. העוברים ושבים רואים את הרב רץ עם ילד מדמם ומרגיעים: "הכל יהיה בסדר בעזרת ה'... והנה בדרך ראתה אותם מרחוק אמו של הילד, הם מתקרבים לכיוונה והיא מעודדת וצועקת לעברם: "לא נורא, ה' ישלח לו רפואה שלמה... ככה זה ילדים נופלים וקמים" משהתקרבו יותר והיא הבינה שהילד הוא שלה, החלה להילחץ ולצעוק "ואוו... אימליה... מה יהיה אתו?! אוי ואבוי לי..." שואל הרב שברון: מה קרה?! לפני רגע האימא אמרה: "לא נורא, ה' ישלח לו רפואה שלמה... ככה זה ילדים נופלים וקמים..." ותוך רגע השתנתה דעתה עד כדי אובדן חושים: "ואוו... אימליה... מה יהיה אתו?! אוי ואבוי לי..." והוא ענה בגאונותו המופלגת: פשוט מאוד, אמר הרב שברון זצ"ל השינוי קרה כשהאם הבחינה שזה הילד שלה ונלחצה... והלקח לגבינו: כשאתה נלחץ לקיים מצווה זה מראה שזה שלך!, וכשזה שלך אתה מקפיד! אברהם לימד אותנו מה חשוב באמת - נישואי יצחק או הכסף. במה שאתה מקפיד ומפחד - זה מה שחשוב לך!!!

שבת שלום שמשון אליעזר פוקס

כשאדם מתגאה, הוא מרגיש שהוא חשוב, אז התוצאה המיידית היא "מגיע לי". מגיע לי שיכבדו אותי, מגיע לי שיעשו את רצוני, וכשהוא לא מקבל מה שהוא חושב שמגיע לו אז הוא נפגע, הוא קצת ברוגז, הוא מתוסכל, הוא מדוכדך, צריך כל הזמן לעצור, להתבונן, לזהות את המחשבות של גדלות של הגאווה שמתרוצצות לנו בראש. צריך להילחם בהם.

אדם קצת מכבדים אותו, הוא מייד שוכח מי הוא באמת. אליעזר עבד אברהם לא שוכח. אליעזר מיד בתחילת המפגש עם משפחתה של רבקה אומר אני רק עבד, אני לא בן משפחה. למה? כדי שלא יכבדוהו יותר מן הראוי. דבר פחות שבך, פחות לאומרו. אל תנסה להראות שאתה יותר ממה שאתה באמת.

קשה להבין איך בכל הפרשה הזאת לא מוזכר שמו של אליעזר עבד אברהם אפילו פעם אחת. מה כן נאמר? ויאמר העבד... ויקח העבד... הוא רק רצה להיות עבד. הוא לא היה מוכן לוותר על התואר הזה ובזכות זה הפך מארור לברוך, כפי שקרא לו לבן "בוא ברוך ה' "

זמני השבת
הדלקת נרות 4:16
פוצאי שבת 5:16
נא לשמור על קדושת הגליון
אין לקרוא בשעת חתפילא
לית: 5:50

אהל לחידוש

חידושים ופגנים לשולחן השבת

"ואברהם זקן בא בימים וה' בירך את אברהם בכל".

אין מי מאתנו שלא מכיר את המשפט המופיע בברכת המזון: "הרחמן... כמו שנתברכו אבותינו אברהם יצחק ויעקב **בכל מכל כל**". זו נשמעת ברכה הכוללת בתוכה כל טוב שבעולם, זה כנראה נכון, אבל האם פעם חשבנו לעצמנו מה מסתתר מאחורי המילים "בכל מכל כל"?

חז"ל בתלמוד מלמדים אותנו מעט יותר על המסתתר מאחורי מילים אלו, והנה דבריהם: "שלושה הטעימן הקב"ה בעולם הזה מעין העולם הבא, אלו הן - אברהם יצחק ויעקב. אברהם שכתוב בו 'בכל', יצחק שכתוב בו 'מכל', יעקב שכתוב בו 'כל'. מה שכתוב אצל אברהם "וה' בירך את אברהם בכל" אינו טעון הסבר נרחב. לגבי יצחק אבינו מספרת התורה שכששלח יצחק את עשו להביא לו ציד כדי שיברכו, הגיע יעקב והגיש ליצחק - שהיה עיוור ולא ראה מי הנכנס - אוכל. לאחר מכן, כשהגיע עשו והביא אף הוא את צידו, שואל אותו יצחק: "מי אפוא הוא הצד ציד ויבא לי ואוכל מכל". [רש"י מפרש שכל הטעמים שרצה יצחק, היה טועם באוכל שהגיש לו יעקב]. מספר שנים מאוחר יותר, חוזר יעקב מחרן לבית הוריו בארץ כנען ועשו בא לקראתו עם 400 איש למלחמה. הם נפגשים לאחר שיעקב שולח לעשו מתנות גדולות ומפייס אותו, ועשו אומר ליעקב קח את המתנות שלך, אני מסודר בחיים ואין לי צורך בזה. הוא נוקט בלשון של גאווה "יש לי רב" - יותר מדי הרבה. יעקב מתחנן לעשו שייקח את המנחה שהכין עבורו, אבל כדי לשכנעו שהמתנה ששלח לו לא מכבידה על כיסו, משתמש יעקב במילים: "כי חנני אלוקים וכי יש לי כל" - כל מה שאני צריך. עשו מתרצה ו"מסכים" לקחת את הדורון.

נבוא חשבון. האבות הקדושים, אברהם יצחק ויעקב, סבלו בחייהם לא מעט. כל אחד מהם התמודד עם קשיים אדירים, כמו עשרת הניסיונות של אברהם אבינו, העקרות הממושכת של שרה ורבקה, המלחמות של הפלשתים עם יצחק על רכוש, סבלו של יעקב מעשו ולבן ובהמשך על ידי דינה ויוסף. איך תיתכן העובדה שהם משתבחים בכך שיש להם ה-כ-ל?! איפה כל הצער, הייסורים והביזיונות שהיו מנת חלקם?

ביאורים של הדברים הוא: ידוע ידעו אבותינו הקדושים יותר מכל אחד אחר מהו סבל, אבל הקשיים שנפלו בחלקם לא הרתיעו אותם מהמטרה. כי אם אבינו הרחמן שבשמים גזר שעלי לעבור כך וכך - מה לי כי אתלונן? זהו הדבר הטוב עבורי כעת. זוהי פסגת האושר. המקום הגבוה ביותר של שמחה אליו ניתן להגיע. שכן מהותה של השמחה היא שלמות פנימית עצמית עם המצב הנתון העכשווי בו אני נמצא, והרגשת סיפוק ממה שיש וגם ממה שאין. יש להם "כל". לכן הוגדרו שלושת האבות כמי שזכו לטעימה מהעולם הבא עוד בחייהם. כפי ששם, בעולם הבא, אין צורך באכילה ושתייה ושינה, כולם רוחניים וטוב להם עם מה שיש להם - כך ראו האבות בכל מה שעבר עליהם את הדבר הטוב ביותר.

*כשהחזן אומר 'ברכו את ה' המבורך', עונים הקהל 'ברוך ה' המבורך לעולם ועד', וגם מי שלא שמע את החזן עצמו, רק שומע את הקהל עונים, יכול לענות עמהם.

אבל אם שמע את החזן חוזר ואומר אחרי הקהל 'ברוך ה' המבורך לעולם ועד', לא יענה עימו, רק יאמר 'אמן' אחר דבריו. אין לאחר זמן קריאת שמע מחמת שאין לו עתה טלית או תפילין, אלא יקרא קריאת שמע בזמנה, ולאחר מכן כשיהיו לו טלית או תפילין יקרא בהם שוב קריאת שמע או יאמר מזמור תהילים. וכן לא יאחר זמן קריאת שמע בשביל תפילה בציבור, אלא יקראנה בזמנה, לפני התפילה, ואחר כך יתפלל עם הציבור, ויאמרה שוב בתוך ברכות קריאת שמע.

בא אחד לרב ואומר לו: כבוד הרב, יש לי בעיה! יש לי מורסה ברגל והרופא אמר לי לשים עליה חלב. האם אין פה משום בשר וחלב?! ענה לו הרב - תראה זו בעיה... אבל יש לי פתרון... חכה מעט עד שהמורסה תגדל אזי החלב יהיה בטל בשישים!

שוטר עוצר מכונית בצד ושואל את הנהג: "אדוני, למה אתה נוסע בלי חגורה?" האיש המופתע עונה לו: "למה אני צריך חגורה עם המכנסיים יושבות עליי בול..."

שלושה שיכורים הגיעו לפסי הרכבת. האחד אומר 'תראה כמה מדרגות... השני אומר 'עזוב את המדרגות תראה איזה מעקה נמוך' והשלישי 'חבר'ה, נראה לי שהמעלית מגיעה...'

בעל ה'קדושת יום טוב' נסע לאספת רבנים בפעסט. הוא לקח אתו בנו לימים האדמו"ר מסאטמאר. על אם הדרך, הגיעה שעת התפילה, והנער הצעיר נעמד להתפלל בהתלהבות וברגש. הזמן למקום אחד המשכילים, וכשראה את עלם החמודות עומד בתפילה ומתנועע כל גופו, כשפאותיו מתבדרות הנה והנה, מילא פיו שחוק ולעג. כשהסתיימה התפילה, פנה אל הנער בבוז: "מה, פורים היום? למה לא הבאת רעשן?" השיב הנער השנון: "לא ידעתי שאפגוש את המן בדרך..."

בכל ענייני העלון אפשר לפנות למייל:
8444774@Gmail.com

אהל המעשה

"ויבא אברהם לספד לשרה ולבכתה"

ברש"י: יונסמכה מיתת שרה לעקידת יצחק, לפי שע"י בשורת העקידה שנזדמן בנה לשחיטה, וכמעט שלא נשחט, פרחה נשמתה ממנה ומתה'. דהיינו, ששרה לא ידעה את דבר העקידה עד ששבו מהר המוריה.

סיפר הגר"י זילברשטין שליט"א: "כשהייתי פעם בביתו של מו"ח מרן הגר"ש אלישיב, נכנס אליו ת"ח חשוב מאוד, ושאל: מדוע אברהם אבינו לא התייעץ עם שרה, ולא שיתף אותה בדבר העקידה, ואף לא לקחה למקום שבו עקד את בנם? ותירץ מו"ח: מי נתן לו רשות להתייעץ? כשהשם יתברך מצוה לעשות דבר מה, צריך לעשותו מיד, ללא כל שהיות, ובלי להתייעץ עם אף אחד, גם לא עם אשתו, שהרי אולי האישה תאמר לא, ואז יירך לבבו, ולא יוכל כבר לעשות את המצווה. ובוודאי שחלק ממסירות הנפש של אברהם בעניין העקידה, התבטאה בכך שלא הודיע זאת לאשתו. וכבר מילתנו אמורה, שמסירות זו של האבות הועברה לבניהם - אחריהם בכל דור ודור".

מעשה מופלא התרחש באחד מבתי הדין בארץ, כאשר הדיינים ביקשו לאמת את יהדותו של רופא שעלה מרוסיה, והרופא הביא מצדו עד שהצהיר שהשתתף בברית המילה של הרופא ההוא ברוסיה. ראש בית הדין ביקש להביא בפניו עד נוסף. והנה, העד השני הגיש עדות אישית מרתקת ומרגשת, וסיפר שגם אמו של הרופא כיהנה כרופאה בבית חולים גדול ברוסיה, ועשתה עימו - עם העד הזה - עסק שהיה כרוך בפיקוח נפש.

קוד העסקה שהייתה בינינו, כך סיפר, היה 'תפוח אדמה'. כל יום ויום הייתה הרופאה מביא לי תפוח אדמה, שהיה מצרך יקר מאוד ברוסיה, וכך יצא שמדי שנה הביאה לי הרופאה 365 תפוחי אדמה. בשכר זה הייתי אני מתחייב להביא לה, לקראת חג הפסח, קמח חיטים למצות שמורה, והיו אלה חיטים שנשמרו משעת הקצירה, עם כל ההקפדות הנהוגות בכרם בית ישראל לקראת חג הפסח. 365 תפוחי אדמה, מול קמח חיטים למצות שמורה. היעלה על הדעת להסתפק? עסקה זו, ציין העד, נעשתה לא שנה אחת או שתיים. במשך שנים רבות הייתה הרופאה, אמו של הרופא הזה הנמצא עתה כאן בבית הדין, חוסכת מפיה ומפי ילדיה מספר כה רב של תפוחי אדמה, כדי לקבל בבוא היום, לקראת הפסח, את מצות השמורה, ולחגוג את החג בכשרות ובהידור.

למותר לציין שאיש לא ידע את דבר העסקה הזו, ואם השלטונות היו מגלים זאת, הייתה הרופאה צפויה לאבד לא רק את מקור פרנסתה, אלא גם את מקור חייה, ואין ספק שאחת דתה הייתה להיות מגורשת לארץ גזירה, וזאת במקרה הטוב. ולמרות זאת לא התחשבה במאומה, וביצעה את העסקה הנ"ל במשך כל השנים. ואם כן, היעלה על הדעת להסתפק ביהדותו של רופא זה, שאמו גילתה מסירות שכזו כלפי בוראה? - אמר העד.

ראש בית הדין שאל האם אמו של הרופא עדיין חיה, ומשהתשובה הייתה חיובית, הביע את רצונו לשוחח עמה. עד מהרה התברר שהאימא היא רופאה כל כך טובה, שלמרות גילה המתקדם היא עדיין עובדת בבית חולים ההוא.

בו - במקום נוצר הקשר הטלפוני בין האב"ד ובין הרופאה הקשישה. והנה, כאשר האב"ד שאל את האישה האם היא שומרת שבת, השיבה בשלילה. לאחר מכן ביקש לוודא את אמתותו של הסיפור עם תפוחי האדמה, ושאל אותה האם אכן עשתה כדבר הזה? משנזכרה האישה במעשה ההוא, התרגשה מאוד, ובקול רוטט סיפרה על מסירות הנפש שהייתה דרושה לשם כך, תוך שהיא מציינת שבכל מה שקשור לשמירת השבת, היא הייתה אנוסה, כיון שבבית החולים דרשו ממנה להגיע לעבודה בשבת, ואם היו יודעים שהיא יהודייה - היה זה סופה, אבל באשר לחג הפסח, מסרתי ממש את הנפש, הרעידה אמו הקשישה של הרופא את האב"ד בדבריה.

אב בית הדין התרגש מאוד למשמע הדברים, ואמר לרופאה שאם בארץ ישראל מתחילים בהכנות לפסח רק שבועיים, או לכל היותר חודש, לפני החג, הרי שלפי מה שאת מספרת, אתם שמרתם על הפסח - כל השנה כולה, שהרי עם כל תפוח אדמה שמסרת לאיש הזה הנמצא כאן עמנו בבית הדין, התכוונת לשמור את חג הפסח, וכך קיימת "ושמרתם את המצות" במשך כל השנה! (ברכי נפשי)

רפואה שליחה ובריאות איתנה לסועד בת כרימה הי"ו לילדיה ולכל משפחתה

שיעור מיוחד מהרב דניאל אלגלי מידי יום א' בשעה 20:00 בבית הכנסת "עולי בבל"

שיעור טעמי המקרא ודקדוק מר' שאול סאלם בביכ"ס "היכל יצחק דוד" כל שבת בשעה 15:00

שם אבותי

קרא לילד שם אחר ממה שרצו ההורים?

זכורני בהיותי ילד קטן היה יהודי מבוגר נחמד, שכל פעם שפגשנו אותו כשנתלוותי להורי שיחיו הוא היה שואל אותי שאלה קבועה. איך קוראים לך? ואני עניתי 'שמשון אליעזר' ואז הוא היה אומר במבט רציני (ספק ניסה להצחיק, ספק ניסה להרגיז) אני הייתי בברית שלך! ואני זוכר שלא קראו לך 'אליעזר' אלא אלי-גזר. כשגדלתי ונכנסתי לענייני 'שם האדם' חשבתי על כך והתבוננתי בשאלה מה יקרה אם המברך המכריז את השם בברית, הכריז שם אחר ממה שאמר לו אבי הבן?

בקונטרס 'שמות יקרא' הביא מקרה בהורים שנולד להם בן למזל טוב ותכננו לקרות לו 'עמרם' על שם הסבא שנפטר והבטיח בצוואתו שהראשון שיקרא על שמו יקבל מתנה מיוחדת. ואכן בשעת הברית אבי הבן אמר למברך שיקרא שמו בישראל 'עמרם' אך מכיוון שהיה לו מבטא של בני חו"ל, שמע המברך בטעות שם 'אברהם' וכך אמר, ואבי הבן שהיה מרוגש וטרוד לא שם ליבו, וכל הציבור חשב שזה השם שבחרו ליתן 'אברהם'. ורק לאחר כמה דקות שלחה אשתו מעזרת הנשים לברר על מה ולמה החליפו השם, ואז התגלתה הטעות, שבמקום לקרוא 'עמרם' קראו 'אברהם'. ושלחו את השאלה למרן רבי יצחק זילברשטיין שליט"א. מה ניתן לעשות במקרה זה? והשיב מרן הגר"י שהדבר פשוט שיכולים להחליף את השם ולקרוא לו 'עמרם' כי בפועל המברך לא קרא את השם שהאבא והאמא רצו, וגם לא היה לו רצון לקרוא דווקא בשם 'אברהם', אלא חשב שכך רצון ההורים והיה זה בטעות ממש, ועל זה אמרין 'לתיקוני שדרתיך ולא לעוותי' (פירוש: כשאני ממנה שליח אני ממנה אותו לתקן ולא לקלקל)

שכן כתב בשו"ת מהר"ם מבריסק (ח"ב סימן ז), שאם האב אמר לקרוא לבנו 'ישראל אריה', והמברך טעה וקרא 'נפתלי אריה', פשוט ביותר שהשם שקרא לו בטל ומבוטל ויקראו לו בשם שאביו רצה, ויעשו 'מי שבירך' ויקראו לו בשם שההורים רצו. וגם כאן השם 'אברהם' הוא בטעות, ויעשו 'מי שבירך' ויקראו לו בשם 'עמרם', ויקבלו את המתנה שהבטיח הסבא קודם מותו.

נא להתפלל לרפואה שלמה: אורטל בת שרה והילד גיא חיים בן סלין בתושחי"

לרפואת אופיר בת יפה הי"ו ללידה קלה בעיתה ובזמנה בבריאות שלמה א.מ.ן.

לבריאות ברכה והצלחה
סמי בן חילוזה
שמחה בת שרה הי"ו
הם וילדיהם וכל אשר להם.

סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו

שיעור בפרשת שבוע
מהרב שמשון פוקס שליט"א

כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכניס אור אבנר

רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד
מנחה - 16:15

"עץ חיים היא למחזיקים בה"

לזכות להצלחה ולבריאות איתנה
יצחק שוחט בן סועד ומשפ' הי"ו
שאל סאלם בן נג'ט ומשפ' הי"ו
אסף מזרחי בן רחל ומשפ' הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפ' הי"ו
אופיר דלל בן אורה ומשפ' הי"ו
יחזקאל בן ברטה ומשפ' הי"ו
דוד חיים בן עליזה ומשפ' הי"ו
מאיר ברזני בן צבי ומשפ' הי"ו

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18

תפילת שחרית - 7:00

מנחה וערבית (סמוכות) 16:20
בשעה 18:00 שיעור

מהרב דניאל קמחי שליט"א
שיעורי תורה אחרי ערבית

יום א' - הרב שמשון פוקס שליט"א

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל

תפילות בימי חול: שחרית - 7:30 מנחה - 16:15 ערבית - 17:00

שיעורי תורה אחרי ערבית

רב ביהכנ"ס הרב יהונתן הכהן אמדדי שליט"א - יום א' ב' ד'
הרב שמשון פוקס שליט"א - יום ג' הרב נאור דרשני שליט"א - יום ה'
הרב רפאל עגיב שליט"א - יום ה' בשעה 19:00

תפילות שבת קודש:

שיר השירים - 16:10 מנחה - 16:15 קבלת שבת - 16:35

שחרית - 7:00 מנחה א' - 13:30 מנחה ב' - 16:00 ערבית - 17:05

שיעורי תורה בשבת: הרב בן יאבו שליט"א - 12:30 וב- 14:10

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה 20:00

ערבית מאוחרת: יום ב' 20:50 יום ד' 20:50 יום ה' 20:30